

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

DISSERTATIO THEOLOGICA.

DE CONSCIENCIA PROBABILI,
SEV DE OPINIONVM PROBABILITATE,

ET DELECTV.

P R Æ F A T I O.

*V*M fere sopitus aut extinctus videretur ingens ille animorum ardor, quo ab octoginta circiter annis inter Theologos de auxiliis divina gratia disceptatum fuerat, eâ contentione, cui parem aut certe majorem superiora sacula non ostendunt: cepta sunt nova quaestiones agitari de conscientia probabili, seu opinionum delectu, quae aliarum locum in Academiis, ac etiam in animis occuparunt, & pristinarum disputationum contentiones instaurarunt. Augebatur quidem in dies Casuistarum in scribendo licentia: sed demum eò pervenit, ut palam assererent, licere cuilibet quamlibet in re morali opinionem eligere, & tuto sequi, quae aliquâ probabilitate, etsi tenuissimâ & minima, non careret. Quamprimum hac sententia evulgata est, paucorum admirationem vel plausum, sed omnium penè, qui vel sana Theologia principis imbuti sunt, aut qui pietatem colunt, in sese odium concitavit. Principio omnium in sese, ut novitas solet, oculos convertit: sed quibus placebat licentia vivendi, iis summe placuit par opinandi licentia: & plurimorum inter vulgus, quod in pejus semper primum est, ac præceps ruit, votum fuisset, ut obtineret hac sententia, tuto posse quemlibet in suo sensu abundare, & eam quilibet opinandi & eligendi licentiam, in his quae ad mores, vitamque instituendam pertinent, certissimam regulam esse, quae periculum omne procul amoveret. Sed obstabant ceteri, quibus melior sententia infederat, & qui his probabilitatibus pietatem peremptam, & Evangelium corruptum, cui male cum illa sententia conveniat, ac demum iis laxitatibus latissimam perditioni viam apertam existimabant. Sane suppetit hic ingens Galliarum nostrarum commendatio. Grassabatur in aliis regnis hac de probabilitate sententia, cui paucissimi reclamabant. Sed cum primum in Gallias pervenit, reperit altius pietatem impressam animis, nec novandis rebus, veterumque sententiis mutandis, adeò faciles esse Gallos. Cum primum licuit periculi magnitudinem pervidere, quod ex ea in omnem partem volubili sententia imminabat; certatim ab omnibus tentatum est, & pari omnium Ordinum consensu, ut hac opinandi licentia, quae in solam animarum perniciem vergeret, & in re Theologica pene monstrum, extingueretur. Ceperunt Universitates quotquot in Galliis celebres sunt, nec probatos, nec probabiles libros confingere: Episcopi, qua valent authoritate, suis subditis eorum lectionem interdiceret; ac demum S. Pontifex damnata Casuistarum Apologia, qua in unum, quidquid alii sparserant collectum fuerat, conatus est, nedum veluti cauterio adhibito serpens malum cohibere, sed

etiam ferro amputare. Hæc ita fere in Gallis nostris, aut nostrorum opera gesta sunt: quibus cætera Regna hanc gloriam invidere possint, quod eam sententiam acrius impugnaverint, & à S. Pontifice Apologia proscriptio impetrauerint. Cum itaque hæc palam & in omnium oculis agerentur, non mihi licuit, qui jam in lucem & commune bonum studia mea conferre cæperam, ab hac gravissima quaestione, quam quidam totius Theologiæ Moralis Basim vocant, abstinere. Sed me præterea Alexandri VII. consilium aut votum coëgit, qui in ultimis Generalibus Ordinis nostri Comitibus, testatus est, optare se plurimum, ut à Theologis Thomistis tam gravi malo remedium adhiberetur. Nam cum anno 1655. Patres Ordinis nostri ex omnibus orbis partibus sua Comitia celebraturi, Romam convenissent, evulgatum est in ipsis Comitibus, Summi Pontificis præceptum aut votum, ad cæteros, quotquot in orbe terrarum sunt, Theologos deferendum, quò significabatur, tædere Sanctitatem suam novarum opinionum in hoc sæculo ad moralem materiam introductarum, quibus disciplina Evangelica resolvitur, ac conscientis cum gravi animarum periculo illuditur, maximèque velle, à Theologis nostris, in Ecclesiæ hoc morbo laborantis remedium, opus parari ex severiori & tuta D. Thomæ doctrina, quâ hæc morum licentia, quæ in dies grassatur, quasi cauterio cohiberetur. Et sanè æquissimum erat, ut is quem Ecclesia Angelicum Doctorem, & Tridentina Synodus, in dirimendis fidei controversiis (ut sacer Concilij Orator refert) lidium lapidem probaverat; cujus doctrinam, à Deo infusam, & miraculis plenam, Ioannes XXII. veridicam & Catholicam, Urbanus V. certissimam Christianæ doctrinæ regulam, hæresumque omnium peremptricem, Pius V. commendaverant, & quam ut sequeretur Florentissima Iesu Societas (ut in ejusdem Constitutionibus, decreto 56. Congreg. 5. videre est) plurimum Clemens VIII. peroptabat: Is inquam, quem idem Clemens, Divinæ voluntatis interpretem, Paulus V. Splendidissimum Catholicæ veritatis athletam, & cujus ipse Alexander VII. inconcussa, tutissimaque dogmata noverat, hujus arduæ & periculo plenissima controversia de opinionum probabilium delectu, judex & arbiter constitueretur. Utinam qui rebus Theologicis, ac potissimum moralibus student, Angelicum Præceptorem sequerentur: nullam sanè in medium sententiam protulissent, quæ & Vniuersitatum, & Episcoporum, & Romani etiam Pontificis censuras, & fulmina advocasset. Quod ad te attinet (Amice Lector) unum spondeo, nullam tecum D. Thoma secuturum sententiam, ad quam tutissimè vitam omnem, & mores non exigas. Ut vides, cum periculo aliis creditur: Sed nemo unquam cum D. Thoma erravit. Ut enim qui cum impugnavit, semper fuit de falsitate suspectus; ita numquam à veritatis tramite, qui cum secutus est, deviavit. Vale.

